

ȚĂRILE ROMÂNE ÎN HĂRȚI MEDIEVALE,
SECOLELE XVI-XVIII. EXPOZIȚIE TEMPORARĂ
ORGANIZATĂ LA MUZEUL NAȚIONAL DE
ISTORIE A ROMÂNIEI.

25 APRILIE – 15 IUNIE 1999

Cristina ANTON MANEA

Tărilor române în hărți medievale, secolele XVI-XVIII a fost alcătuită din lucrările selectate aflate în colecția de hărți a Muzeului Național de Istorie a României.

Intenția noastră a fost să realizăm o imagine a evoluției reprezentării cartografice a teritoriului românesc, pe măsură ce sistemul de realizare a hărților devenea tot mai exact, spațiul carpato - danubiano - pontic tot mai cunoscut și a interesului pe care aceasta l-a reprezentat pentru lumea europeană, din punct de vedere politic.

Cele mai vechi și importante informații geografice referitoare la teritoriul țării noastre au fost furnizate de transilvăneanul **Georg Reichersdorf**, sas de origine, care a realizat prima cronografie a Moldovei în 1541, după o călătorie în această regiune, și de o cronografie a Transilvaniei din 1550, însoțită de stemele principalelor orașe ardelene. Dar cea mai veche hartă expusă a fost

o reprezentare a teritoriului Transilvaniei în prima jumătate a sec. al XVI-lea, realizată înainte de introducerea în sistemul cartografic a proiectării Mercator, respectiv a unei suprafețe cilindrice pe suprafață plană.

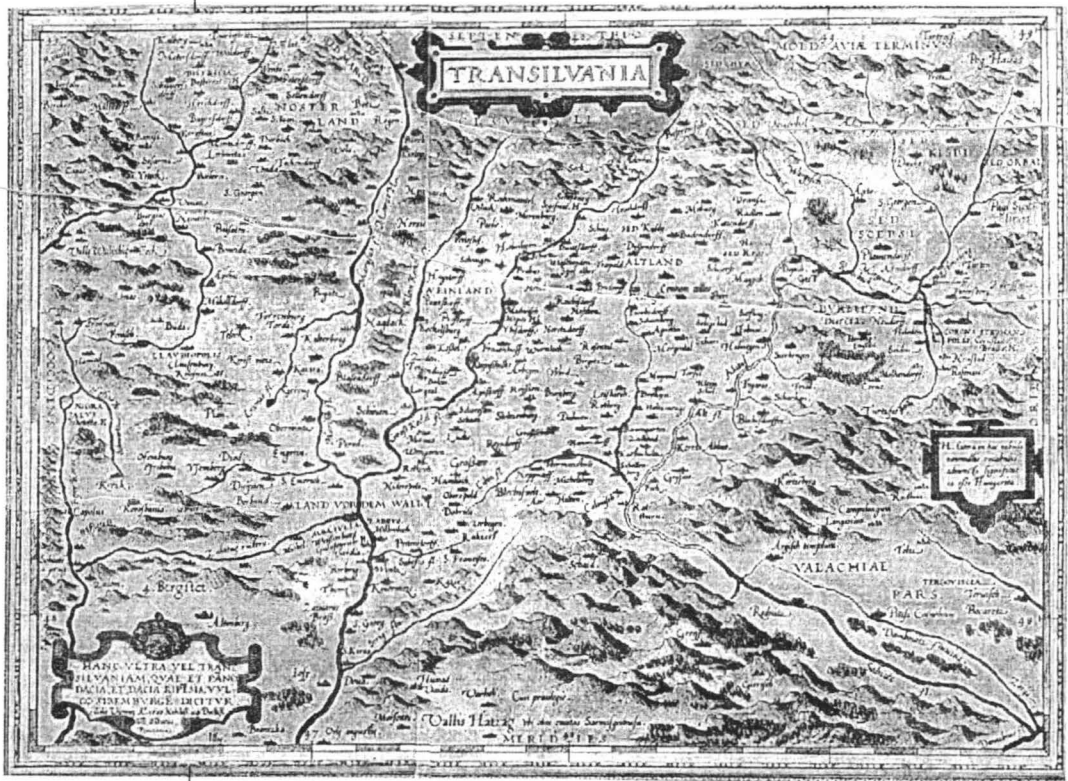
După introducerea acestora în sistemul de reprezentare cartografică, informațiile furnizate de Reichersdorf au rămas singura sursă geografică importantă pentru mai mult de un secol. Dintre realizările cartografice deosebite expuse, pentru a doua jumătate a sec. al XVI-lea, au fost: harta *Transilvaniei* realizată de **Johannes Sambucus** în 1566 și inclusă în lucrarea lui Abraham Ortelius *Theatrum Orbis Terrarum*, cea a lui **Giacomo Castaldi Piemontese**, gravată de **Paulo Forlani Veronese**, precum și cea executată de **G. Boulats** spre sfârșitul sec. al XVI-lea.

În sec. al XVI-lea hărțile erau în același timp lucrări științifice și de artă, pentru că gravarea lor presupunea o mare măiestrie și exactitate.

În a doua jumătate a sec. al XVII-lea, stolnicul Constantin Cantacuzino (1640-1716) a

realizat o hartă a Țării Românești inclusă în **Istoria Țării Românești dintru început**, cea mai valoroasă reprezentare cartografico - istorică a regiunii, cu introducerea unui mare număr de nume corecte de localități noi, inexistente pe hărțile de până atunci. Iar o nouă reprezentare a Moldovei a fost realizată de Dimitrie Cantemir și anexată în lucrarea sa **Descrierea Moldovei**.

Ca state tributare Imperiului otoman, cele trei principate românești au fost reprezentate pe hărțile care au înfățișat sud-estul european, de aceea expoziția a prezentat mai multe hărți ale acestei regiuni, dintre care, cea mai veche a fost datată la sfârșitul sec. al XVI-lea.

Bazinul dunărean, cu zonele care îl însoțesc, a suscitât interesul lumii cartografice europene din a doua jumătate a sec. al XVII-lea, cea mai cunoscută reprezentare fiind cea din 1665 realizată de cartograful **Sr. Sanson** pentru curtea de la Viena.

Pentru ilustrarea nivelului de reprezentare cartografică și a cunoașterii lumii au fost expuse mapamonduri sau planigloburi, o hartă a Europei din sec. al XVI-lea precum și o foarte interesantă reprezentare a Mării Negre, importantă pentru bogăția informațiilor rezultate din navigația de cabotaj, pentru cea

referitoare la Dobrogea și la gurile Dunării.

Expoziția a fost prezentată într-un catalog care cuprinde titlurile hărților în original, cu locul de editare și dimensiunile pieselor.

ABSTRACT

The purpose of this exhibition was to show to the public one of the most important collection of the National History Museum of Romania.

The selected works realised a representation of the Romanian territory on the maps from the XVIth - XVIIIth centuries. to measure the method to draw the maps became most exactly.

The catalogue of the exhibition contains the entire titles of each map. all the dimensions and the place where were published.